

Ο ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ ΤΟΥ ΕΙΡΗΝΙΚΟΥ ΩΚΕΑΝΟΥ

Μεταξύ των θαυμαστών έργων των καθ' ήμας χρόνων ούδεν ισως δύναται νὰ παραβληθῇ, διά τε τὴν σπουδαιότητα τῶν ἀποτελεσμάτων καὶ τὰς ὑπερικηθείσας δυσκολίας, πρὸς τὸν μέγαν τοῦ Εἰρηνικοῦ Ωκεανοῦ σιδηρόδρομον, δεῖται διασχίζει τὴν ἀμερικανικὴν ἡπειρον κατὰ τὸ εὐρύτατον αὐτῆς πλάτος καὶ συνδέει τοῦ Ἀτλαντικοῦ τὰς παραλίας πρὸς τὰς παραλίας τοῦ Εἰρηνικοῦ.

Ο μέγας οὗτος σιδηρόδρομος ἔχει μῆκος 4,600 χιλιομέτρων καὶ πλέον, οὔσον δηλαδὴ ἀπέχει ἀπὸ τῆς Λισανθῶνος ἢ Πετρούπολις. Φθάνουσι δὲ αἱ ἀτμάραξαι ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἥκου εἰς τὸ ἔτερον, ἀπὸ τῆς Νέας Ύόρκης εἰς τὸν "Ἄγιον Φραγκίσκον", ἐν διαστήματι ἡμερῶν ἑπτὰ καὶ ἑπτὰ νυκτῶν.

Καθ' ὅλον δὲ τὸ διάστημα τοῦτο, ἔκτὸς ἐκατοντάδων τινῶν μιλίων ἐκτεινομένων εὖθὺς πρὸς δυσμὰς τῆς Νέας Ύόρκης, ἔνθα βλέπει τις γαίας καλλιεργημένας καὶ κατωκημένας, δι περιηγητὴς διέρχεται ἐρημίας ἀπεράντους, εἰς ἃς τέως ἄγριοι μόνον ἐρυθρόδερμοι εἰσεχώρουν. Οὕτω δὲ μεταξύ Ὁμάχας καὶ Καλλιφορνίας, ἐπὶ 700 λευγῶν ἐκτάσεως, δὲν ἀπαντᾷ τις εἰμὴ τρεῖς μόνον πόλεις διπωσοῦν ἀξιολόγους, τὴν Δενβέρην, τὴν Σάλτ-Λαζίκην Σίτου, πρωτείουσαν τῶν Μορμόνων καὶ τὴν Κόρινναν, ἥτις εἰς αὐτὸν τὸν σιδηρόδρομον ὁφείλει τὴν ὑπαρξίην της. Πότε μὲν δι σιδηρόδρομος προχωρεῖ ὁφεοειδῶς θαίνων ἐπὶ ὅλοκλήρους ἡμέρας ἐν τῷ μέσῳ πεδιάδων κεκαλυμμένων ὑπὸ χόρτων ὑψηλῶν, ὃν ἡ κύμανσις ὑπενθυμίζει τὴν θάλασσαν, πότε δὲ εἰςχωρεῖ εἰς ἀδιέξοδα ἀβατα τέως δάση, ἔνθα τῶν σκαπανέων δι πέλεκυς ἥνοιξε στενωπὸν, τόσην μόνον δι τὸ χρεία διὰ τὸν σιδηρόδρομον, καὶ ἄλλοτε ἀναβαίνει ἐπὶ τῶν Βραχωδῶν ὀρέων καὶ διέρχεται κατὰ μῆκος τὰς ράχεις αὐτῶν εἰς ὑψὲς 2,300 μέτρων.

Ἐκεῖ παρουσιάζεται καὶ ἄλλο κώλυμα σπουδαιότατον, ὅπερ ὁφείλει δι σιδηρόδρομος ἔκεινος νὰ ὑπερικήσῃ ἢ χιλίων ἥτις συσταρεύεται ὡς πλείστη καὶ ἐμφράττει πάσας τὰς διεξόδους.

Εἰς τὰς πανταχόθεν ἀνοικτὰς διαβάσεις, οἱ μηχανικοὶ ἔχουσι κατασκευάσει διὰ σανίδων ἐπιστεγάσεις, παρεμφερεῖς πρὸς ἔξιλινα τούρρελ μήκους μιᾶς περίπου λεύγας ἐνίστε, οὕτω δὲ προφυλαγμένη καὶ ἡ ἀτμάραξα δύναται νὰ προχωρῇ χωρὶς νὰ φοβηταὶ τὴν καταπίπτουσαν χιόνα καὶ αἱ ἄλλαι ἀμαξῖαι ἀσφαλῶς νὰ διέρχωνται. Εἴνει δὲ μάλιστα ἀναγκαῖαι αἱ ἐπιστεγάσεις αὐται εἰς τὰς δρεινὰς ἐκείνας ράχεις, ἔνθα οἱ ἄνεμοι καὶ αἱ καταπίπτουσαι στοιβάδες θὰ συνεσώρευον τόσην χιόνα, ὥστε δὲν θὰ ηδύνατο

ἄλλως νὰ διέλθῃ δι σιδηρόδρομος. Εἰς τὰ μέρη τὰ διλιγόντερον ἐκτεθειμένη, εἰς τὰς κλιτύας λ.χ. ἔνθα αὐτὸ τὸ δρός προφυλάσσει διότι τῶν ἀνέμων, μεταχειρίζονται μόνον μέγα τι σιδηροῦν δργανον δύμοιον πρὸς διπλοῦν διότρου διπερ προσαρτῶσιν ἔμπροσθεν τῆς μηχανῆς. Η ἀτμάραξα οὕτω προχωροῦσα καθαρίζει ἐνταῦτῷ τὴν δόδον σαρόνουσα τρόπον τινὰ τὴν χιόνα, ὡφ' ἡς φαίνεται ἐντελῶς κεκαλυμμένη τόσον αὐτῇ εἶνε πολλή.

"Τὸ παράξενον αὐτὸ ἄροτρον, λέγει δ. Κ. Χάινε, εἰς ἐκ τῶν μηχανικῶν τῆς μεγάλης ταύτης ἐπιχειρήσεως, παρ' οὐ διανειδύμεθα ταύτας τὰς πληροφορίας, ἔχει βάρος ὅχι διλιγόντερον 40,000 χιλιογράμμων· οὐδὲν ἡττον ἐπειδὴ προστίθεται πάντοτε καὶ θοηθητικὴ μηχανὴ ἔνεκα τοῦ γιγαντῶδους ἔκεινου δργάνου, οὐδεμίᾳ ἐπαισθητὴ θραδύτης ἐπέρχεται εἰς τὴν πορείαν τοῦ σιδηροδρόμου ἐφ' οὔσον τὸ πάχος τοῦ στρώματος τοῦ μέλλοντος νὰ σαρωθῇ δὲν ὑπερβαίνει τὰ 50 υφεκατόμετρα. "Οταν ἡ χιόνων ἔχῃ ὕψος 1, 2 ἢ 3 μέτρων, τότε προστίθενται δύο, τρεῖς ἢ τέσσαρες μηχαναναι, εἰς τὰς δυσκόλους δὲ περιστάσεις λύουσι τὰς ἀμάξας, τότε δὲ αἱ μηχαναναι χύνονται ἔμπρος μόναι των μὲ δλην των τὴν δύνωμιν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ καθαρίσωσι τὴν δόδον. Καὶ πάλιν ὅμως δ ἀτμὸς δὲν δύναται πάντοτε νὰ καταβάλῃ τὸ φοβερὸν στοιχεῖον, πολλάκις δὲ δληληρος ἢ συνοδεία τῶν ἀμαξῶν ἡναγκάσθη νὰ στραφῇ εἰς τὰ δπίσω ἵνα μὴ κατακλεισθῇ ὑπὸ τῆς χιόνος".

"Αντὶ τῶν συνήθων ὑπογείων στοῶν, τῶν τούρρελ, ἀτινα ἐπὶ πολὺ θὰ ἐβράδυνον τὴν τελείωσιν τοῦ σιδηροδρόμου, οἱ τολμηρότατοι Ἀμερικανοὶ κατεσκεύασαν σενάς τινας καὶ ὑπαίθρους διόδους, ως γεφύρας. "Ορυζαν ἐν τῷ δρει πακρότατα δύργματα, τῇ θοηθείᾳ τῆς γιτρογλυκερίνης ἢ δυναμίτιδος, τοῦ γνωστοῦ ἔκεινου ἐκπυροσκροτικοῦ, διπερ ἔχει δύναμιν ἐκατονταπλασίαν τῆς πυρίτιδος, ἐπὶ τῶν ἀδέσσων δὲ ἐκείνων ἐσχηματίσαν εἰδος γεφυρῶν ἐξ ἀπλῆς συνενώσεως δοκῶν, ἐφ' ὃν τρέχει δι σιδηρόδρομος κρεμασμένος μεταξύ ούρανου καὶ γῆς. Οὐδέποτε ἐν Εὐρώπῃ δ ταξιδιώτης ἥθελε πεισθῇ νὰ διέλθῃ διὰ μέρους τόσον ἐπικινδύνου, ἀλλ' ἄλλως ἔχει τὸ πράγμα ἐν Ἀμερικῇ. Οἱ Ἀμερικανοὶ οὐδεμίᾳν προσοχὴν δίδουσιν εἰς τὸν ἐπικρεμάμενον κίνδυνον, θέλουν μόνον νὰ περάσωσι, καὶ ταχέως.

"Αλλ' ὡς νὰ μὴ ἥρκει ἡ χιόνων καὶ αἱ ἀβύσσοι, καὶ ἄλλο τι προστέθη ἵνα ἐπαυξήσῃ τὰς δυσχερείας. Οἱ αὐτόχθονες Ἰνδοὶ δὲν εἰδον ἄνευ θαθείας λύπης τὸν πολιτισμὸν εἰσελαύνοντα εἰς τὰς χώρας των, αἴτινες τέως εἰχον μείνει ἀθητοι ἀπὸ πάσης τοιαύτης ἐπιχειρήσεως. "Ενόησαν δι τοιούτων εἰς τὰς ἐρημίας των, δι τι χωρία καὶ πόλεις θὰ ἐφύτρονον

πανταχοῦ, διὰ αὐτοὶ οἱ Ἰδιοὶ θὰ ἐδιώκοντο ἵστως ἐκ τῶν πεδιάδων ἐκείνων, αἵτινες ἦσαν τὸ τελευταῖον αὐτῶν καταφύγιον, καὶ διὰ διὰ γναχάζοντο νὰ μεταναστεύσωσιν εἰς χώρας ἄλλας ἐρημοτέρας καὶ τραχυτέρας. Ἐπειτα ἡ φοβερὰ μηχανὴ μὲ τὸν καπνόν της, τὸ διαβολικὸν ἐκεῖνο σύρισμα, δὲ ἀκατάπαυστος θόρυβος, θὰ ἔτρεπον πάντως εἰς φυγὴν τὰ ποίμνια ἐκεῖνα τῶν ἀγρίων θοῶν, ἀτινα ἀποτελοῦσι τὸν μόνον πόρον τῆς ζωῆς των.

Αμχ λοιπὸν τῇ ἐνάρξει τοῦ ἔργου, οἱ Ἰνδοὶ ἐκήρυξαν τὸν πόλεμον κατὰ τῶν κατασκευαστῶν τοῦ σιδηροδρόμου καὶ παντὶ σθένει προσεπάθησαν νὰ παρακαλῶσωσι τὴν ἐπιχείρουσιν. Οὐχὶ ἀπαξὶ περιεκόλωσαν τὰς συνοδείας τῶν ἐργατῶν καὶ ἔως ἐνὸς κατέσφαξαν τοὺς δυστυχεῖς ἐκείνους;

Ημέραν τινὰ ἡναψαν μεγάλην πυρκαϊὰν εἰς τὰ δάση, ἥτις, θοιησύντος θιαιοτάτου ἀνέμου, εἶχεν ἐπεκταθῆ ἐπὶ πολὺ καὶ περικυλώσει πανταχόθεν συνοδείαν ἀμαξῶν τοῦ σιδηροδρόμου, ἥτις ἐνομίζετο διὰ ἔφερε πυρίτιδα. Εὔτυχῶς δὲ σιδηρόδρομος ἐσώθη. Μηχανὴ, βαγόνια, ταξειδιῶται, τὰ πάντα ἀφεύκτως ἢ θὰ ἐγίνοντο παρανάλωμα τοῦ πυρὸς ἢ θὰ διεφθείροντο ὑπὸ τῶν προσβολῶν τῶν ἐκεὶ συνηθροισμένων φυλῶν τῶν Ἰνδῶν. Ἀλλ' διηχανικὸς τολμηρὸς ἀπεφάσισε μεθ' ὅρμης νὰ διασχίσῃ τὰς φλόγας, δίδων εἰς τὴν μηχανὴν, ὅσην δύναμιν ἦτο δυνατόν. Η θαυμαστὴ ταχύτης τῆς πορείας ἀνέπτυξε τοσοῦτον ῥεῦμα ἀέρος ἀμφοτέρων τοῦ σιδηροδρόμου, ὃςτε παρεμέρησαν αἱ φλόγας καὶ ἀβλαβῶς διῆλθε διὰ τοῦ πυρὸς δὲ σιδηρόδρομος!

Μετ' ἀτελευτήτους ἀγῶνας, κατωρθώθη νὰ εἰρηνευθῶσιν οἱ Ἰνδοὶ, ἀλλ' ὅχι καὶ ἐντελῶς.

«Εἰς δόλους τοὺς σταθμοὺς, λέγει δ. Κ. «Τίνερ διὰ ταξειδεύσεις διὰ τοῦ σιδηροδρόμου ἐκείνου τῷ 1874, βλέπει τις στρατιωτικὰ ἀποσπάσματα, ἔχοντα τὴν ἐπίπονον καὶ πολλάκις ἐπικίνδυνον ἐντολὴν νὰ ἐπιβλέψωσι τοὺς Ἰνδοὺς καὶ γὰρ προνοῦσι περὶ τῆς ἀσφαλείας τῶν τε ἀποβαθρῶν τοῦ σιδηροδρόμου καὶ τῶν ταξειδιωτῶν. Εὔτυχως πρὸς τὸ παρὸν οἱ ἐρυθρόδερμοι δὲν εἴνε ἐν πολέμῳ καὶ οὐδεμίαν μεγάλην καὶ ἐκ συστάσεως προσβολὴν ἔχομεν νὰ φοβηθῶμεν ἀλλοίμονον δύμας εἰς τὸν ταξειδιῶτην, τὸν διόποιον ἥθελον πιάσει εἰς τόπον ἀπομέμονωμένον (καὶ ἐδῶ ἀπομόνωσις εἴνε παντοῦ). Καὶ ἐν καιρῷ εἰρήνης ἀκόμη, ὡς τώρα, μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν οἱ ἐρυθρόδερμοι ἥθελον πετσοκόφει, δοθείσης εὐκαιρίας, ἔνα λευκόν. «Αν τυχόν, φίλε ταξειδιῶτα, πάσχῃς ἀπὸ τὰ νεῦρα, μὴ προσέξῃς, πρὸς Θεοῦ, εἰς δικαίωσής εἰς ἔκαστον σταθμὸν διηγούμενα περὶ τῶν Ἰνδῶν. Εἴνε μὲν ἀληθῆ ὡς τὸ Εὐαγγέλιον, ἀλλὰ καὶ ὡς ὑπερβολικὰ ἡ θελήσης νὰ τὰ ἐκλάθῃς, ἀρκετὰ πάλιν θὰ τρομάξῃς, καὶ μάλιστα ἀκούων τὰ φοβερὰ ταῦτα ἐπ' αὐτοῦ

ἐκείνου τοῦ χώρου, ἐφ' οὗ ἐξετελέσθησαν. «Εμπορός τις συχνὰ ταξιδεύων εἰς Μοντάναν εὐηρεστήθη λεπτομερῶς νὰ μοὶ ἐκέσθη ὑπὸ τίνων συναισθημάτων κατέχεται τις περισκυθεὶς μένος¹ ὑπὸ τῶν Ἰνδῶν. Τὸ μετὰ τὴν πρᾶξιν, ἔλεγέ μοι, εἴνε φοβερὸν, διότι ἐπέρχεται ἀφόρητος καὶ θραδεῖα ἀγωνία. Καθ' ὅσον ἀποβλέπει εἰς αὐτὴν τὴν ἐγχείρισιν, αὕτη γίνεται ἐν ἀκαρεῖ. Ολίγιστα ἔχομεν παραδείγματα ἀνθρώπων ἐπιζητάντων εἰς τὴν βάσανον ταύτην».

Τῇ 1 Ιουλίου 1862 ἡ Αμερικανικὴ Βουλὴ ἀπεφάσισε τὴν κατασκευὴν τοῦ σιδηροδρόμου τοῦ Εἰρηνικοῦ, τῇ δὲ 10 Μαΐου 1869 ἡ γραμμὴ διλόκληρος παρεδόθη εἰς κυκλοφορίαν. Επτὰ ἔτη ἤρκεσαν πρὸς τελείωσιν τοῦ ἀληθῶς μεγάλου ἐκείνου ἔργου, τοῦ μεγίστου δῆλα δὴ σιδηροδρόμου τοῦ κόσμου.

Ο Κ. Χάτιν γραφικῶτατα περιέγραψε τὴν τάξιν καὶ τὴν ταχύτητα μεθ' ὧν συνετελέσθη.

«Οἱ στρατιῶται, λέγει, τοῦ μεγάλου τούτου θιαιμηχανικοῦ στρατοῦ διηρέθησαν εἰς μοίρας, εἰς ἑκάστην τῶν διποίων ἀνετέθη ἰδιαιτέρα ἐργασία. Ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ἐμπροσθοφυλακῆς βαλνουσίν οἱ ἔξιες, πεντακόσιοι ὄντες, οἵτινες κάμνουσι ν' ἀντηχῶσι τὰ ὅρη τὴν ἡμέραν, τὴν δὲ νύκτα ἀναγκαῖσθοται νὰ προφυλάσσωνται ἀπό τε τῶν Ἰνδῶν καὶ ἀπὸ τῶν ἀγρίων θηρίων. Μετὰ τοὺς σκαπανεῖς τούτους ἔρχονται οἱ μηχανικοί, τοποθετοῦντες πασσάλους διὰ νὰ δείξωσι τὴν διεύθυνσιν, ἣν πρέπει δὲρμος ν' ἀκολουθήσῃ. Ερχονται ἐπειτα οἱ δόποιοι καὶ οἱ τοποθετοῦντες τὰ πλαγίως τιθέμενα ἔύλα, οἵτινες πάλιν διαιροῦνται εἰς τρεῖς μοίρας. Η πρώτη περιλαμβάνει τοὺς ἐκλεκτοὺς ἐργάτας, οἵτινες βάλλουσι τὰ ἔύλα ταῦτα εἰς τὰ μέρη, ἔνθα δὲρμος κάμνει ἐλιγμούς καὶ καρπάς. Εκεὶ μάλιστα χρειάζεται προσοχὴ, ἵνα δηλαθῇ ἐπακριβῶς ποὺ πρέπει νὰ στρωθῇ ἡ σιδηρὰ ράβδος. Οἱ ἄλλοι καταγίνονται εἰς τὴν τοποθέτησιν τῶν διαμέσων καὶ κάμνουσιν ἔκεινο, τὸ διόποιον προσφυῶς δύναται νὰ δνομασθῇ παραγέμμισμα.

»Ἐρχεται ἐπειτα ἡ συνοδεία τῶν ἐργατῶν, οἵτινες μέλλουσι νὰ στρωσι τὰς ράβδους τὰς σιδηρὰς. Τούτων ἥγειται βαγόνιον, δμοιάζον πρὸς μεγάλην ἐπίπεδον στέγην κυλιγδουμένην καὶ φορτωμένην μὲ σαράντα περίπου ράβδους καὶ μὲ πάντα τὰ ἄλλα χρειώδη. Εἰς τὰ ἄκρα τοῦ μεγάλου τούτου βαγονίου διάρχουσι κινητοὶ κύλινδροι πρὸς διευκόλυνσιν τῆς φορτώσεως καὶ τῆς ἐκφορτώσεως τῶν ράβδων. Τοποθετεῖται δὲ αὐτὸ πάντοτε κατὰ μέτωπον καὶ συνοδεύεται ὑπὸ δέκα ἀνδρῶν, πέντε ἐκατέρων. Εἰς ἐν τῶν πέντε θέτει τὴν ράβδον ἐπὶ τοῦ κυλίνδρου, τρεῖς ἄλλοι τὴν ἔξαγουσι τοῦ βαγονίου καὶ δὲμπτος τοποθετεῖ τὰ προσκεφάλαια ἐφ' ὧν αὕτη κατα-

1. Αφαιρούμενος τὸ δέρμα τοῦ κρανίου. Εἰς τοιαύτην βάσανον ὑποβάλλουσιν οἱ ἄγριοι τῆς Αμερικῆς τὰ θύματά των.

πίπτει όμως τῷ κελεύσματι τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς συνοδείας. Τὸ σύνθημα κατὰ (down), ἐπαναλαμβάνεται ἀπανταχθεν δὶς κατὰ λεπτὸν τῆς ὥρας περίου. Δεικνύει δὲ τὴν ταχύτητα τῆς αὐξήσεως τῆς σιδηρᾶς γραμμῆς, διότι ἔκαστη ῥάβδος κάμνει τὸν σιδηρόδρομον τοῦ Εἰρηνικοῦ νὰ μεγαλώνῃ κατὰ 4 μέτρα.

〃Αμα καὶ νέαι ῥάβδοι τοποθετηθῶσι προχωρεῖ τὸ θαγόνιον ἔως εἰς τὸ ἄκρον καὶ ἔκει ἐπικυλαμβάνεται ἡ αὐτὴ ἐργασία, χωρὶς νὰ περιμένωσι νὰ προσηλωθῶσιν αἱ ῥάβδοι. Εἰς τὴν προσήλωσιν καταγίνονται ἀλλα τάγματα ἐργατῶν, ὅπισθεν ἐρχόμενα, καὶ οἵονεὶ ἐπισφραγίζοντα τὴν ὑπὸ τοῦ ἀτμοῦ κατάκτησιν ταύτην τῆς ἀμερικανικῆς χώρας. Τότε ἀρχίζει τις ν' ἀπαντάτας ἀπεράντους ἔκεινας συνοδείας τὰς φορτωμένας μὲ ζύλα, μὲ ῥάβδους, μὲ παντὸς εἰδούς ὑλικόν. Αὕτη εἶνε τρόπον τινὰ ἡ ἐφεδρεία τῆς μεγάλης στρατιᾶς, ἥτις προχωρεῖ. Ἐκεὶ βλέπει τις ἐργάτας καὶ ὑλικὸν πρὸς οἰκοδομίαν καὶ πᾶσαν ἄλλην σχετικὴν ἐργασίαν, καὶ περιπλανῶμενα τὰ μεγάλα τῶν ἐργατῶν κινητὰ κατοικητήρια. Δύο τῶν θαγονίων τούτων, ἀληθῆ μνημεῖα, ἔχουσιν 80 ποδῶν μῆκος καὶ χρησιμεύουσιν ὡς ἁστιατόρια. Ἀλλα περιλαμβάνουσι μαγειρεῖα, ἀποθήκας, κτλ. Νομίζεις δὲ ἐξ ἐφόδου κατακτᾶται ἡ ἔρημος. Παντοῦ ἀκούεις τὸν θύρων τῶν ἐργατῶν, τὸν κρότον τοῦ πίπτοντος σιδήρου· ἡ ἀντίχησις τῶν καρρίων, τῶν σφυρίων, τῶν καρφωτῶν ὅμοιάζει πρὸς ἀκατάπαυστον τουφεκιμόνι.

〃Αλλὰ καὶ δὲ τὸ μέγα ἔργον εἶχε συντελεσθῆ, ἔμενεν ἀκόμη μία μεγάλη δυσκολία, ἥτις ἔπρεπε νὰ ὑπερνικηθῇ. Ἔπρεπε δηλαδὴ νὰ ἔξευρεθῇ τρόπος, ὥστε νὰ δύνανται οἱ ἄνθρωποι διὰ μιᾶς καὶ ἐν ἀνέσει νὰ διατρέχωσι 1000 λεύγας χωρὶς νὰ ὑποφέρωσιν ἐκ τοῦ κόπου ταξειδίου διὰ σιδηροδρόμου ἐπτὰ ἡμερῶν καὶ ἐπτὰ νυκτῶν. Διότι καθ' ἄπασαν ἔκεινην τὴν ἔκτασιν δὲν ὑπάρχει οὔτε πόλις οὔτε ξενοδοχεῖον, εἰς δὲ νὰ δύναται τις ν' ἀναπαυθῇ. Φανερὸν εἶνε δὲ τις ἀδύνατον θὰ ἔτο, εἰς τοὺς ἀδυνατοτέρας μάλιστα κράσεως ἀνθρώπους, νὰ ὑποφέρωσιν ἐπὶ ἐπτάκις εἰκοσιτέσσαρας ὥρας νὰ μένωσι καθήμενοι ἐν στενοχωρίᾳ, καὶ καθ' ὅλον αὐτὸν τὸ διάστημα νὰ μὴ κοιμῶνται εἰμὴν ἐπιπόνως καὶ διακεκομένως.

〃Ινα διευκολύνωσι πάντα ταῦτα οἱ Ἀμερικανοὶ ἔξευροι ἰδιαιτέρας ἀμάξις, ἔνθα ἐπὶ μετρίχ πληρωμῇ (10 ἔως 20 φράγκων καθ' ἔκαστην δι' ἔκκαστον ἀτομον) δύναται τις νὰ ταξειδεύσῃ εἰς χώρισμα ὅλως ἰδιαιτέρον (state room) ἢ εἰς θαγόνιον (palace car) ἔχον κλίνας, τράπεζαν, ἔδρας, σοφῖαν κλ. Τὰ κοινὰ θαγόνια περιέχουσι συνήθως σαρανταοκτὸν θέσεις· ἐν τῷ μέσῳ μένει κενὸς χώρος ἐπιτρέπων εἰς τὸν ταξειδιώτην νὰ περιφέρηται ἐλευθέρως καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῆς

ἀμαξοστοιχίας. Ἐκατέρωθεν τοῦ κενοῦ τούτου χώρου ὑπάρχουσι τρεφόμεναι ἔδραι λίαν ἀναπαυτικαί. Ἀντὶ 5 φράγκων δύναται τις νὰ ἔχῃ ἀρίστην κλίνην, ἀντὶ 2,50 ἀνάκλιντρον ἀναπαυτικώτατον. Τὸν χειμῶνα τὰ θαγόνια θερμαίνονται διὰ θερμαστρῶν. Ἐκάστη ἀμάξια ἔχει πρὸς τούτοις κομμωτήριον κάλλιστον μὲ δλα τὰ χρειώδη, κτένια, θούρτσας κλ., ὡςτε ἀποθαίνει οὕτως δλως ἄκοπος ἡ ἐπταήμερος πορεία.

〃Ως πρὸς τὰ ὑλικὰ ἀποτελέσματα, ἀτίνα ἐπήνεγκεν ἡ κατασκευὴ τοῦ σιδηροδρόμου τούτου, ταῦτα θεοβαίως εἶνε πλεῖστα καὶ σπουδαιότατα. Ὁχι μόνον ὁ νέος δρόμος παραδίδει εἰς τὴν ἀποικίαν καὶ εἰς τὸν πλουτισμὸν ἀπείρους νέας γαίας, ἀλλὰ καὶ πλησιάζει τρόπον τινὰ τὴν Εὐρώπην πρὸς τὴν ἄκραν Ἀνατολήν. Ἀντὶ νὰ κάμψῃ τις τὴν Ἀφρικὴν καὶ τὴν νότιον Ἀμερικὴν, δῆπας ἄλλοτε, ἵνα πορευθῇ εἰς τὴν Κίναν, δύναται νῦν κατ' εὐθεῖαν νὰ ὑπάγῃ διὰ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν καὶ τοῦ Εἰρηνικοῦ. Τὰ δύο ἄκρα τοῦ παλαιοῦ κόσμου τείνουσι τὴν χεῖρα ὑπεράνω τοῦ νέου κόσμου.

P. VINCENT.

Η ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΙΝΔΟΙΣ ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

〃Απόδεσμα ἐκ τοῦ συγγράμματος τοῦ κ. Paul Janet ἐπιγραφούμενον «Η ἱστορία τῆς πολιτικῆς ἐπιστήμης σχετιζομένης πρὸς τὴν ἡθικήν».

〃Ἐν Ἰνδίᾳ ἡ ἡθικὴ καὶ ἡ πολιτικὴ εἰσὶν ἀχριστοὶ ἀπὸ τῆς θρησκείας. Ἀλλ' ἡ θρησκεία τῶν Ἰγδῶν παρίσταται ἡμῖν ὑπὸ δύο μεγάλας μορφῶν, ὡν ἡ μὲν δὲν εἶναι ἀλλοὶ τι εἰμὴ ἡ ἀνάπτυξις καὶ ἡ τελειοποίησις τῆς δὲ, ὑπὸ τὸν Βραχμανισμὸν καὶ τὸν Βουδδισμὸν. Καὶ δὲ μὲν Βραχμανισμὸς οὐδέποτε ἐξηλθε τῶν δρίων τῆς Ἰνδοστάνης, ἀπολιθωθεὶς δὲ ἐνταῦθα διατελεῖ ἔτι καὶ νῦν πανίσχυρος ὡν. Ο δὲ Βουδδισμὸς ἐν τῇ χερσονήσῳ γεννηθεὶς, πρωτεύως ἐντεῦθεν ἐξηλάθη, ἀλλὰ πρὸς ἀποζημιώσιν διεδόθη κατὰ πᾶσαν τὴν Ἀσίαν. Μεταβαίνοντες ἀπ' ἔκεινου εἰς τοῦτον θὰ ἴδωμεν τελουμένην μίαν ἐκ τῶν ἀξιολογωτάτων τῆς ἱστορίας ἡθικῶν ἐπαναστάσεων. Ἀλλὰ σκιαγραφήσωμεν πρῶτον τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ τῆς Βραχμανικῆς ἡθικῆς.

***
Ταύτης τὰς ἀρχὰς ἀναζητητέον ἐν τῇ νομοθεσίᾳ τοῦ Μανοῦ.¹ Τούτου δὲ Κώδιξ, καίπερ πρακτικὸς ὁν, οὐχ ἡττον ὅμως παρέχει ἡμῖν περιέργους τινὰς ἐνδείξεις περὶ τῶν ἐναντίων δοξασιῶν, αἵτινες ἐν Ἰνδίᾳ, καθάπερ ὅψιαίτερον ἐν Ἐλλάδι καὶ Ρώμῃ, ἐπεκράτουν περὶ τῆς φύσεως τοῦ ἄκρου ἀγαθοῦ. Οἱ μὲν θέουσι τὸ ἀγαθὸν εἰς τὴν ἀρετὴν μετὰ τοῦ πλούτου. Οὗτοι

1. Οἱ νόμοι τοῦ Μανοῦ μετά τῶν Βέδων ἀπαρτίζουσι μέρος τῶν ιερῶν Βίβλων τῶν Ἰγδῶν.